

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1015

B.A./B.Sc. 1st Semester

ECONOMICS (Micro Economics)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— Attempt any **five** questions, selecting at least **one** question from each Section. **Fifth** question may be attempted from any Section. All questions carry equal marks.

SECTION-A

1. (a) Compare and contrast Marshall and Robbin's views on scope of Economics. 10
- (b) List briefly various economic problems of any economy. 10
2. (a) Differentiate between supply function and supply curve. 5
- (b) What do you mean by price mechanism ? 5
- (c) List briefly various methods of measurement of price elasticity of demand. 5
- (d) Explain diagrammatically the equilibrium conditions of a consumer under indifference curves approach. 5

SECTION-B

3. (a) Write in detail the three stages of law of variable proportions with the help of diagram. 10
- (b) Explain various long run cost curves and their mutual relationship. 10

4. Write a detailed note on various revenue curves and their mutual relationship and relationship with elasticity of demand. 20

SECTION-C

5. What are various assumptions of monopoly ? Explain how price and output of any monopolist is determined under both short and long period. 5,15
6. Compare and contrast between perfect competition and monopolistic competition in various aspects. 20

SECTION-D

7. Differentiate between marginal productivity theory and modern theory of distribution. 20
8. (a) Write in detail about Ricardian theory of rent. 10
(b) Define profits. Explain how profits are the reward for risk and uncertainty bearing. 10

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣਕੇ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ-ੳ

1. (ੳ) ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਮਾਰਸ਼ਲ ਅਤੇ ਰੋਬਿਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਕਰੋ। 10
(ਅ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉ। 10
2. (ੳ) ਸਪਲਾਈ ਫੰਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕਰਵ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕਰੋ। 5
(ਅ) ਮੁੱਲ ਤੰਤਰ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 5
(ੲ) ਮੰਗ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲੋਚ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰੋ। 5
(ਸ) ਉਦਾਸੀਨ ਕਰਵ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੰਤੁਲਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿੱਤਰਣ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਉ। 5

ਭਾਗ—ਅ

3. (ੳ) ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ। 10
(ਅ) ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। 10
4. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਮਦਨੀ ਕਰਵ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਮੰਗ ਦੀ ਲਚਕਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 20

ਭਾਗ—ੲ

5. ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ? ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਥੋੜੇ ਅਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਏਕਾਧਿਕਾਰਵਾਦੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਆਉਟਪੁੱਟ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ? 5,15
6. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਮੁਕਾਬਲਾ ਅਤੇ ਏਕਾਧਿਕਾਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤੁਲਨਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਕਰੋ। 20

ਭਾਗ—ਸ

7. ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰੋ। 20
8. (ੳ) ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡੀਅਨ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। 10
(ਅ) ਮੁਨਾਫਿਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਮੁਨਾਫਾ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਸਹਿਣ ਦਾ ਫਲ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। 10

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਪ੍ਰत्यੇਕ ਭਾਗ ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਧਨ ਕਰੇਂ। ਪਾਂਚਵਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੀ ਭੀ ਭਾਗ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਆ ਜਾ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਸਭੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਕ

1. (ਕ) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਕੇ ਢਾਧਰੇ ਪਰ ਸਾਸ਼ਲ ਔਰ ਰੋਬਿਨ ਕੇ ਵਿਚਾਰੋਂ ਕੀ ਤੁਲਨਾ ਔਰ ਇਸਕੇ ਵਿਪਰੀਤ ਬਤਾਏਂ। 10
(ਖ) ਕਿਸੀ ਭੀ ਅਰਥਵ੍ਯਵਸਥਾ ਕੀ ਵਿਭਿੰਨ ਆਰਥਿਕ ਸਮਸ੍ਯਾਔਂ ਕੋ ਸੰਖਿਪਤ ਸੂਚੀਬਢ ਕਰੇਂ। 10

2. (क) आपूर्ति कार्य और आपूर्ति वक्र के बीच अंतर बताएं। 5
- (ख) कीमत प्रक्रिया से आपका क्या अभिप्राय है ? 5
- (ग) मांग की कीमत लोच के माप के विभिन्न तरीकों को सूचीबद्ध करें। 5
- (घ) उदासीनता वक्र दृष्टिकोण के तहत एक उपभोक्ता की संतुलित स्थिति को आरेख की मदद से समझाएं। 5

भाग—ख

3. (क) आरेख की सहायता के साथ परिवर्तनशील अनुपात के नियम के तीन चरणों को विस्तार से लिखें। 10
- (ख) विभिन्न दीर्घकालीन लागत वक्र और उनके आपसी संबंध की व्याख्या करें। 10
4. विभिन्न राजस्व वक्र और उनके आपसी संबंध और मांग की लोच के साथ संबंध पर एक विस्तृत नोट लिखें। 20

भाग—ग

5. एकाधिकार की विभिन्न धारणाएँ क्या हैं ? बताएं कि लघु और दीर्घ अवधि के तहत किसी भी एकाधिकारवादी की कीमत और आऊटपुट को कैसे निर्धारित किया जाता है ? 5,15
6. विभिन्न पहलुओं के अनुसार पूर्ण प्रतियोगिता और एकाधिकार प्रतियोगिता के बीच तुलना और इसके विपरीत बताएं। 20

भाग—घ

7. सीमांत उत्पादकता सिद्धांत और वितरण के आधुनिक सिद्धांत के बीच अंतर बताएं। 20
8. (क) किराए के रिकार्डियन सिद्धांत के बारे में विस्तार से लिखें। 10
- (ख) मुनाफे को परिभाषित करें। बताएं कि जोखिम और अनिश्चितता की स्थिति के लिए मुनाफा कितना फायदेमंद है। 10